

อุษา ปรามหงษ์ 2550: การพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ในรายวิชาพฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน สำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ปรินญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) สาขาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาการศึกษา ปรธานกรรมการ ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ปราณี โพธิสุข, Ph.D. 312 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการสอนการคิดอย่างมีวิจารณญาณในรายวิชา พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน 2) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ในด้านการคิดอย่างมี วิจารณญาณ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็น นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 2500101 พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน ภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 2 หมู่เรียน นักศึกษารวมทั้งสิ้น 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ แบบทดสอบพัฒนาทักษะการคิดอย่างมี วิจารณญาณ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางเรียน แผนการเรียนรู้อยู่ แบบบันทึกผลหลังการสอน แบบบันทึก อนุทิน และแบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) ช้้นนำเป็นขั้นที่สร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน 2) ช้้นเสนอปัญหาเป็นขั้นเสนอสถานการณ์ ปัญหาหรือเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนคิด 3) ช้้นฝึกคิด เป็นขั้นที่ผู้เรียนฝึกการคิดตามขั้นตอนจากแบบฝึกการคิด 4) ช้้นเสนอผลการคิด เป็นขั้นแสดงผลการคิดที่ได้จากการฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และ 5) ช้้นสรุปผล การคิด เป็นขั้นสรุปประเด็นปัญหาที่ได้จากการคิดแล้วเชื่อมโยงกับเนื้อหาสาระในหลักสูตร

2. ผลการใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น พบว่า 1) นักศึกษาทั้ง 2 หมู่เรียน คือ โปรแกรมวิชาเคมี และโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร มีคะแนนเฉลี่ยการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังสอน สูงกว่าก่อนสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักศึกษาทั้ง 2 หมู่เรียน มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนหลังสอนสูงกว่าก่อนสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักศึกษาทั้ง 2 หมู่เรียน ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจ ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านผู้สอน ด้านการเรียนการสอน และด้านเนื้อหา